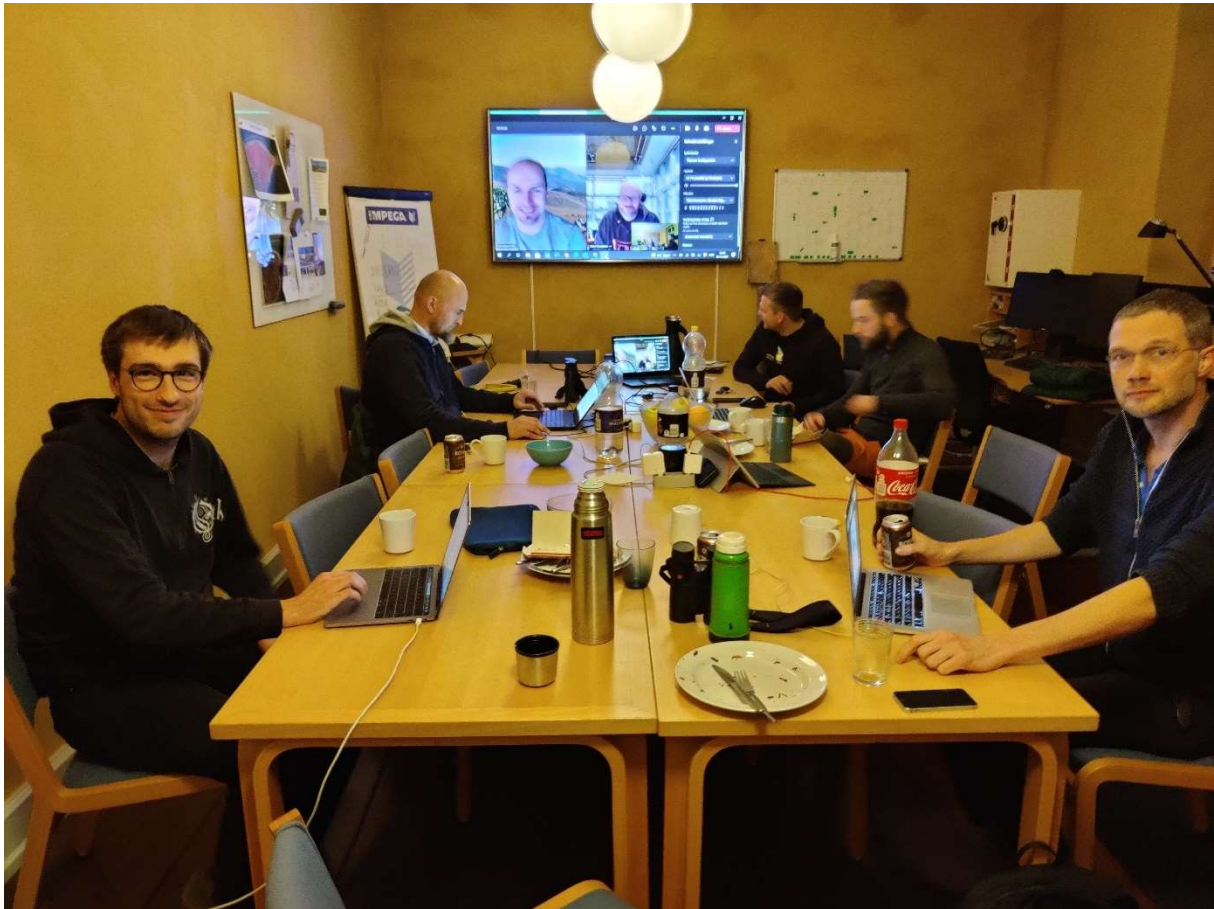

Nyhedsbrev fra Sjældenhedsudvalget

November 2021

20. NOV. 2021

Andreas Bruun Kristensen

Sjældenhedsudvalget november 2021. Fra venstre Anders Odd Wulff Nielsen, Kent Olsen (formand), Ole Zoltan Góller (virtuelt), Sakari Kauppinen (virtuelt), Simon Sigaard Christiansen, Oskar Nilsson og Andreas Bruun Kristensen. Følgende mangler på billedet Henrik Haaning Nielsen (afbud), Troels Eske Ortvad (afbud) og Morten Bentzon Hansen (fotograf).

I weekenden 13.-14. november 2021 afholdt Sjældenhedsudvalget møde på Skagen Fuglestation, hvilket - pga. covid-19 - var første fysiske møde i udvalget siden marts 2020.

Buskrørsanger tages af SU-listen fra og med 1. januar 2022

Buskrørsanger har med 101 godkendte fund af 102 individer til og med 2020 været en af de arter på SU-listen, sammen med bl.a. sneugle, høgeugle og jagtfulk, med flest fund. Til forskel fra de tre

nævnte arter har buskrørsanger været i fremgang som sjælden gæst i Danmark gennem de sidste 20 år. Første fund af arten blev gjort i Veksø Mose, Sjælland, 9. juni 1976 af Tim Andersen - dette var i øvrigt eneste fund i 1970'erne. Dekadefordelingen af buskrørsangerfund har siden da været 1980'erne (10), 1990'erne (15), 2000'erne (14) og 2010'erne (33). Danmark oplevede i 2020 en hidtil uset invasion af arten med 28 fund. Artens forekomstmønster er veldokumenteret med en top i ultimo maj og primo juni. Tidligste forårsfund er en ringmærket fugl 8.-9. maj 2013 i Gedser. I juli er der gjort tre fund, mens der blot er gjort fem efterårsfund i perioden 8. august til 15. oktober. De fleste fund drejer sig om ringmærkede fugle eller syngende hanner, og i takt med at flere og flere fuglekiggere dokumenterer deres fund med fotos og/eller lydoptagelser, er langt de fleste veldokumenterede; af 28 fund i 2020 var 27 af fundene dokumenteret med lyd eller foto. Sjældenhedsudvalget har derfor valgt at tage arten af SU-listen. Fund, der indtastes i DOFbasen, vil blive behandlet af DOFbasens Kvalitetsudvalg.

Buskrørsanger, Skagen, 7. juni 2020 (fra Netfugls galleri). Foto: Rune Søj Neergaard.

Gulnæbbet glente

En af foråret 2021's største overraskelser var en 3K+ gulnæbbet glente ssp. *parasitus* i Skagen 2.-3. maj 2021. Samme fugl sås i Holland 11.-12. april og på den tyske vadehavsø Wangerooge 15. april. Artens udbredelse er syd for Sahara og langs Nilen (ssp. *aegypticus*), og den forekommer tilsyneladende sjældent i fangenskab i Europa. Sjældenhedsudvalget har ikke kendskab til tidligere fund af gulnæbbede glente i naturen på det europæiske fastland. Hverken fund af sikre eller sandsynlige fangenskabsfugle eller fund, der regnes som spontane. Der er et enkelt fund fra de

Kanariske Øer (se link [hér](#)), der regnes som værende en spontan forekomst, ligesom der er fund i Marokko. Har du kendskab til gulnæbbet glentes status som fangenskabsfugl i Europa eller fund af arten i Europa, hører Sjældenhedsudvalget meget gerne om det. Fuglen havde slidte hale- og svingfjer, men fuglen viste ingen sikre tegn på at have haft en fortid i fangenskab. En gennemgang af fotos af gulnæbbede glenter fra artens udbredelsesområde syd for Sahara viser, at nogle individer kan have en lignende slidt dragt. Sjældenhedsudvalget er endnu ikke kommet frem til en afgørelse om kategorisering af fundet.

Gulnæbbet glente 3K+ ssp. parasitus, Skagen, 3. maj 2021 (fra Netfugls galleri). Foto: Jørgen Kabel.

Fund af 'østlig' gærdesanger

På mødet præsenterede Simon Sigaard Christiansen den nyeste viden om racebestemmelse af gærdesangere. I Danmark yngler nominatracen ssp. curruca, som desuden er en almindelig

trækgæst. Desuden foreligger der fund af to østlige racer; ssp. *blythi* (4 fund) og ssp. *halimodendri* (3 fund) samt ikke-racebestemte *blythi/halimodendri* (5 fund). På baggrund af overlap mellem karakterer hos de to østlige racer er Sjældenhedsudvalgets foreløbige tilgang, at godkendelse til race skal baseres på DNA. Både ssp. *blythi* og ssp. *halimodendri* kan kalde med karakteristiske "rullende" kald, som afviger fra ssp. *curruca*, hvorfor fund af ssp. *blythi/halimodendri*, 'østlig gærdesanger', kan godkendes uden DNA, hvis der foreligger lydoptagelser og/eller fotos og beskrivelse af kaldet. I den forbindelse er dokumentation af særligt ydre halefjer, oversidens farve (inklusive nakke/isse) samt svingfjerenes indbyrdes længde vigtige karakterer. Observatører og ringmærkere opfordres til at indsamle prøver til DNA-analyse på sene gærdesangere, så vi kan få bedre indblik i, hvor hyppigt de to østlige racer hver især optræder i landet.

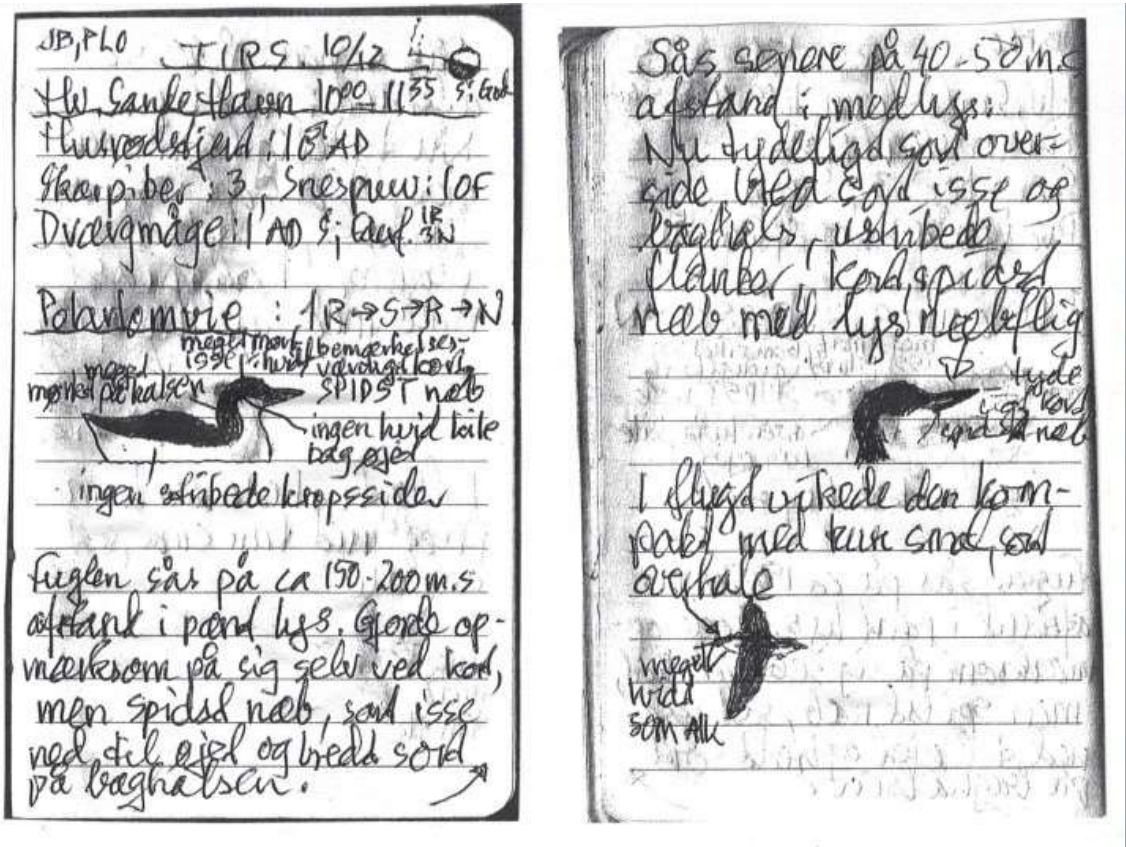

Gærdesanger ssp. halimodendri/blythi, Mandø, 5. oktober 2014 (fra Netfugls galleri). Fotos: Rune Sø Neergaard.

Polarlomvie - nu 15 godkendte fund

To fund af polarlomvie, henholdsvis fra Skagen Nordstrand 22. oktober 2017 og Hvide Sande Havn 10. december 2019, blev godkendt. Det drejer sig om 14. og 15. fund; siden 2000 er der blot

godkendt tre fund fra 2012, 2014 og 2016. En liste over godkendte fund kan ses her: https://dklist.Netfugl.dk/dklist.php?id=species_info&species_id=415.

Feltnoter, polarlomvie, Hvide Sande Havn, 10. december 2019. Af: Svend Erik Petersen.

Slagugle - ny kategori E art

Det mest bizzare fund, der blev godkendt på mødet, var Danmarks første fund af slagugle. Det drejer sig om en fugl, der blev påkørt af en lastbil i Sverige i marts 2003. Chaufføren regnede med, at fuglen havde overlevet kollisionen og fløjet videre, men da han stoppede i Silkeborg, var fuglen kilet fast i fronten af lastbilen og stadig i live. Den døde desværre kort efter ankomsten til Silkeborg. Eftersom fuglen er indslæbt til landet, ligesom en sorthovedet sanger, der i oktober 2015 blev indfanget i forkommen tilstand i Biscayen og holdt i bur indtil ankomst i Esbjerg Havn, er fundet godkendt i kategori E.

Nyt SU-medlem

Henrik Böhmer er valgt som nyt medlem af Sjældenhedsudvalget. Han afløser Simon Sigaard Christiansen, der har siddet i udvalget siden 2013. Simon takkes for sin store indsats i udvalget, hvor

han især har bidraget med viden om køns- og aldersbestemmelse af småfugle. Henrik har sin daglige gang i det sydvestjyske, hvor lokaliteter som Blåvands Huk, Vejers Strand og Vadehavet ofte aflægges besøg. Yndlingsgrupperne er sibirske småfugle, vadere og havfugle, hvor feltbestemmelse ofte kan være en udfordring. Han har en stor interesse i at nørde fjer og forekomstmønstre og gør en indsats for at finde sine egne fugle, hvilket bl.a. i 2021 har resulteret i seks SU-fund (såfremt de sidste godkendes). Henrik er desuden også med i DOFbasens Kvalitetsudvalg (DKU).